

Sygn. akt II Cz 817/13

POSTANOWIENIE

K., dnia 29 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras – spr.

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2013 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku N. T., małoletniej K. T. (1) reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego N. T. i D. T. (1)

z udziałem K. T. (2), J. T., małoletniego W. T. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego D. T. (2)

o stwierdzenie nabycia spadku po W. T.

w przedmiocie zażalenia (...) z siedzibą w S. (Niemcy)

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 14 sierpnia 2013 r., sygn. akt I Ns 29/13

postanawia:

1. **oddalić zażalenie**

2. **sprostować oczywistą omyłkę pisarską w komparycji postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 14 sierpnia 2013 r., sygn. akt I Ns 29/13 w ten sposób, że w oznaczeniu wnioskodawcy w miejsce dwukrotnie błędnie wpisanego imienia (...) i (...) wpisać odpowiednio (...) i (...)**

3. **sprostować oczywistą omyłkę pisarską w sentencji postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 14 sierpnia 2013 r., sygn. akt I Ns 29/13 w ten sposób, że w miejsce zwrotu „z siedzibą w S.” wpisać „z siedzibą w S.”**

Sygn. akt II Cz 817/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2013 r., Sąd Rejonowy w Kaliszu odmówił udziału w charakterze uczestnika postępowania spółce (...) z siedzibą w S. (Niemcy) w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po W. T..

W uzasadnieniu wskazano, że osobami zainteresowanymi w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku w rozumieniu art. 510 k.p.c. są osoby, które byłyby powołane do spadku na podstawie ustawy lub testamentu. Z oświadczenia (...) z siedzibą w S. (Niemcy) o przystąpieniu do sprawy w charakterze uczestnika postępowania wynika, że jest on wierzycielem spadkodawcy, a nie działa w oparciu o domniemane dziedziczenie ustawowe ani testamentowe. Z tej przyczyny fakt pozostawania wierzycielem wnioskodawcy nie uzasadnia wezwania tego podmiotu do udziału

w sprawie w charakterze uczestnika postępowania, gdyż jej przedmiotem jest ustalenie podstawy oraz porządku dziedziczenia.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł ubiegający się o wstąpienie do sprawy w charakterze uczestnika postępowania (...) z siedzibą w S. (Niemcy) domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania oraz przyznania kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że jest zainteresowanym w sprawie w rozumieniu art. 510 § 1 k.p.c., gdyż jego praw dotyczy wynik niniejszego postępowania. Wierzyciel wykazał swój interes prawny w piśmie wniesionym w dniu 11 lipca 2013 r. W dalszej części zażalenia skarżący powołując się na brzmienie art. 1025 k.c. wskazał, że skoro przysługuje mu dalej idące prawo do wszczęcia sprawy o stwierdzenia nabycia spadku po swoim dłużniku, to tym bardziej może wstąpić do toczącego się już postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując zarzuty zażalenia wskazać należy, iż bezpośredni interes prawny w stwierdzeniu nabycia spadku mają jedynie spadkobiercy. Wskazuje na to zakres kognicji sądu w sprawach o stwierdzenie nabycia spadku oraz brzmienie art. 669 k.p.c. Pozostałe podmioty tylko w określonych sytuacjach prawnych, mogą wykazać się interesem prawnym w uzyskaniu stwierdzenia nabycia spadku. Rozróżnienia jednak wymaga, czego wydaje się nie zauważać skarżący, możliwość wszczęcia postępowania od potrzeby wzięcia udziału w toczącym się już postępowaniu. W tym miejscu zgodzić należy się ze skarżącym, czego z resztą nie kwestionował Sąd Rejonowy, iż co do zasady wierzyciel spadkodawcy posiada interes prawny we wszczęciu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Nie budzi zatem żadnych wątpliwości, iż wierzyciel spadkodawcy zalicza się do kręgu podmiotów wskazanych zarówno w art. 1025 k.c., jak i art. 679 k.p.c. Fakt ten nie przesądza jednak o posiadaniu interesu prawnego we wstąpieniu do toczącego się już postępowania o stwierdzeniu nabycia spadku. W takiej sytuacji wierzyciel zgłaszając swój akces do udziału w sprawie winien wykazać swój interes prawny, przy czym samo pozostawianie wierzycielem nie jest wystarczającą przesłanką dla stwierdzenia posiadania tego interesu. Podkreślenia wymaga, że poza kognicją sądu w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku pozostają takie kwestie jak: skład majątku spadkowego czy obciążenie długami. Skarżący wydaje się nie zauważać, że zainteresowanym w sprawie jest każdy, kto ma określony interes prawny w konkretnym rozstrzygnięciu sprawy. Musi mieć interes prawny, a nie emocjonalny, gospodarczy czy czysto faktyczny; bezpośredni albo pośredni (to znaczy pozostający obok istoty oraz skutków mającego zapaść rozstrzygnięcia). Interes prawny w postępowaniu nieprocesowym nie wynika na ogół z naruszenia lub zagrożenia sfery prawnej zainteresowanego, lecz z pewnych zdarzeń prawnych, które wywołują konieczność uregulowania wiążących się z nim stosunków prawnych i stwarzają obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania lub wzięcia w nim udziału (por. B. Kordasiewicz System Prawa Prywatnego Prawo spadkowe Warszawa 2013 r. za J. Gudowski, [w:] Ereciński, Komentarz KPC, t. 3, 2007, s. 27).

Mając na uwadze powyższe założenia wskazać trzeba, że ocena kto jest uczestnikiem postępowania nieprocesowego, musi być dokonana przy wykładni art. 510 k.p.c. na tle konkretnej sprawy poddanej rozpoznaniu sądu (uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej SN z 26 stycznia 1973 r., III CZP 101/71, LexPolonica nr 310767, OSNCP 1973, nr 7-8, poz. 118 oraz uzasadnienie uchw. SN z 31 stycznia 1986 r., III CZP 69/85, LexPolonica nr 302027, OSNCP 1987, nr 1, poz. 3).

Wskazać trzeba, że Sąd czuwa z urzędu nad tym, aby w sprawie brali udział wszyscy zainteresowani, ale też nad tym, by uczestnikami nie stały się osoby przypadkowe. Z tej przyczyny powinien badać, czy osoba zgłaszająca swój udział jest rzeczywiście zainteresowana wynikiem postępowania.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że skarżący miałby interes prawny w zainicjowaniu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, gdyż ustalenie przez sąd w tym postępowaniu kręgu spadkobierców umożliwi mu ustalenie, kto jest następcą prawnym spadkodawcy i odpowiada za jego zobowiązania. Skoro jednak sprawa o stwierdzenie nabycia spadku została już wszczęta z inicjatywy innych podmiotów, przy braku innych okoliczności,

interes prawny wierzyciela spadkodawcy uległ dezaktualizacji. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nie zalicza się on do kręgu spadkobierców a zatem sprawa o stwierdzenie nabycia spadku nie dotyczy jego praw.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu I instancji, że na obecnym etapie postępowania skarżący nie wykazał posiadania interesu prawnego we wstąpieniu do sprawy o stwierdzenie nabycia spadku.

Z tej przyczyny Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Z uwagi na oczywiste omyłki pisarskie w komparycji i sentencji zaskarżonego postanowienia koniecznym było ich sprostowanie na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. o czym, orzeczono w punktach 2 i 3 sentencji.